

**PARLAMENTARNA KOMISJA WSPÓLNA
RP I UE**

XVII Posiedzenie

18-19 kwietnia 2002

Warszawa

DEKLARACJA I ZALECENIA

Parlamentarna Komisja Wspólna Rzeczypospolitej Polskiej i Unii Europejskiej pod przewodnictwem deputowanego Jean-Louis Bourlanges (Parlament Europejski) i posła Józefa Oleksego (Sejm) odbyła w dniach 18-19 kwietnia 2002 roku w Warszawie swoje XVII posiedzenie.

Podczas posiedzenia członkowie Parlamentarnej Komisji Wspólnej wymienili poglądy z sekretarzem Komitetu Integracji Europejskiej ministrem Danutą Hübner, Głównym Negocjatorem ze strony polskiej ministrem Janem Truszczyńskim, reprezentującym urzędującą prezydencję Rady Unii Europejskiej ambasadorem Królestwa Hiszpanii w Polsce Juanem Pablo de Laiglesia oraz przedstawicielką Komisji Europejskiej dyrektorem w Dyrekcji Generalnej ds. Rozszerzenia Françoise Gaudenzi.

Podczas dyskusji członkowie PKW poruszyli następujące kwestie:

- Sytuacja polityczna i gospodarcza w Polsce oraz stan wzajemnych stosunków RP i UE.
- Ocena stanu negocjacji akcesyjnych, ocena dokumentów Komisji Europejskiej z 30 stycznia 2002 roku w sprawie ram finansowych w zakresie negocjacji akcesyjnych na lata 2004-2006 oraz "Rolnictwo i Rozszerzenie"; pomyślnie przyłączenie nowych państw członkowskich do wspólnej polityki rolnej.
- Debata na temat przyszłości Unii Europejskiej w świetle dyskusji w ramach Konwentu UE.

Parlamentarna Komisja Wspólna wystosowała następujące zalecenia do Rady Stowarzyszenia oraz instytucji polskich i unijnych:

na temat rozwoju sytuacji w Unii Europejskiej

1. Potwierdza, że rozszerzenie Unii Europejskiej jest ważnym i nieodwracalnym procesem. Z zadowoleniem wita konkluzje Rady Europejskiej z Laeken, w których państwa członkowskie wyraziły determinację zakończenia negocjacji akcesyjnych do końca 2002 roku tak, aby obywatele państw, które będą do tego czasu gotowe, mogli uczestniczyć w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2004 roku w charakterze członków Unii Europejskiej;
2. Z zadowoleniem odnotowuje deklarację przewodniczącego Parlamentu Europejskiego Pata Coxa, który przedstawiając priorytety swojej kadencji podczas wystąpienia z 15 stycznia 2002 roku zapowiedział zaproszenie przedstawicieli parlamentów państw kandydujących do uczestnictwa w debacie na temat rozszerzenia, która ma się odbyć jeszcze w tym roku w Parlamencie Europejskim, a także w pracach Parlamentu Europejskiego w charakterze obserwatorów po podpisaniu Traktatu Akcesyjnego;
3. Podkreśla znaczenie szybkiego zakończenia procesu ratyfikacji Traktatu z Nicei;
4. Z zadowoleniem odnotowuje uwieńczone sukcesem wprowadzenie waluty euro 1 stycznia 2002 roku;

na temat przyszłości Europy

5. Z zadowoleniem przyjmuje postanowienia Rady Europejskiej z Laeken dotyczące utworzenia Konwentu w sprawie przyszłości Europy oraz udziału państw kandydujących w pracach Konwentu przygotowującego kolejną Konferencję Międzyrządową, której celem będzie opracowanie przyszłego kształtu Unii Europejskiej w ramach traktatu konstytucyjnego. PKW z zadowoleniem przyjmuje decyzję Prezydium Konwentu o udziale jednego przedstawiciela państw kandydujących w pracach Prezydium oraz o możliwości korzystania z języków państw kandydujących. PKW wyraża przekonanie, że jednym z podstawowych celów Konwentu jest wzmocnienie demokratycznej legitymacji procesu integracji europejskiej i musimy o tym pamiętać podczas dyskusji w sprawie podziału kompetencji oraz roli parlamentów narodowych;

6. PKW podkreśla znaczenie wzmocnienia zasady subsydiarności, uważając jednocześnie, że podział kompetencji na szczeblu wspólnotowym, narodowym i regionalnym nie powinien prowadzić do renacjonalizacji polityk wspólnotowych, co stanowiłoby niewątpliwie szkodę dla procesu integracji europejskiej;

na temat strategii rozszerzenia i negocjacji akcesyjnych

7. Wita z zadowoleniem potwierdzenie przez Radę Europejską z Laeken stanowiska Komisji Europejskiej, wyrażonego 13 listopada 2001 roku w dokumencie strategicznym na temat rozszerzenia, zgodnie z którym przy utrzymaniu dotychczasowego tempa negocjacji akcesyjnych i reform w krajach kandydujących, do zakończenia negocjacji przed końcem 2002 roku mogłoby być gotowych dziesięć państw kandydujących. PKW popiera pogląd, iż negocjacje akcesyjne powinny być prowadzone zgodnie z kalendarzem przyjętym w „mapie drogowej” oraz z zadowoleniem wita zobowiązanie Komisji Europejskiej do przedstawienia w pierwszej połowie 2002 roku projektu wspólnych stanowisk w ostatnich obszarach negocjacyjnych. PKW potwierdza, że ostateczne decyzje dotyczące przyjęcia do Unii Europejskiej nowych państw członkowskich powinny być podjęte na podstawie gotowości państw kandydujących do przyjęcia, wdrożenia i egzekwowania pełnego *acquis*;

8. Wita z zadowoleniem przyjęcie przez Komisję Europejską, przygotowanego w ścisłej współpracy z polskim rządem, planu działania w zakresie wzmocnienia potencjału administracyjnego, uznając go za szczególnie użyteczny instrument przygotowania polskiej administracji do funkcjonowania w UE po akcesji.

9. Z zainteresowaniem odnotowuje propozycję Komisji Europejskiej z 30 stycznia 2002 roku zawartą w dokumencie dotyczącym finansowych aspektów rozszerzenia i wyraża przekonanie, że dokument Komisji stanowi ważny krok w procesie akcesyjnym i dobrą podstawę roboczą dalszych rozmów. PKW oczekuje rozwiązań, umożliwiających Polsce uzyskanie natychmiast po akcesji statusu beneficjenta netto, zarówno w odniesieniu do kwot transferów jak i zobowiązań;

10. Za pozytywny uznaje fakt, że proponowane ramy finansowe zakładają przyznanie dopłat bezpośrednich dla rolników państw przystępujących do Unii Europejskiej jako integralnej części obecnej wspólnej polityki rolnej. PKW ocenia, że wprowadzenie pełnych dopłat bezpośrednich powinno być przedyskutowane celem osiągnięcia optymalnego rozwiązania odnośnie do długości okresu przejściowego. Uznając znaczenie sektora rolnego w Polsce, PKW apeluje do Unii Europejskiej i Polski o wypracowanie wzajemnie akceptowanego rozwiązania, zapobiegającego naruszaniu warunków konkurencji gospodarstw rolnych na jednolitym rynku powiększonej UE oraz zapewniającego Polsce taki poziom limitów produkcji, który zapobiegnie olbrzymiej i długotrwałej dysproporcji w poziomie intensywności produkcji rolnej w Polsce i w obecnych państwach UE oraz będzie respektował limity ustalone w Berlinie w ramach Agendy 2000. PKW popiera zasadę równości między obecnymi i przyszłymi członkami Unii Europejskiej. PKWRPiUE uważa także, że system dopłat bezpośrednich powinien sprzyjać modernizacji struktur rolnych;
11. Z zadowoleniem wita zamiar Komisji Europejskiej promowania rozwoju obszarów wiejskich w nowych państwach członkowskich, jako że jest to zasadniczy środek zachowania miejsc pracy ludzi zatrudnionych w rolnictwie oraz polepszenia sytuacji w zakresie ochrony środowiska. PKW popiera ideę promowania produkcji rolnej przyjaznej środowisku i zatrudnieniu, zgodnie z założeniami Agendy 2000;
12. Przypomina zapis, zawarty w strategicznym dokumencie Komisji z 13 listopada 2001 roku na temat rozszerzenia, że istniejące unijne ramy prawno-budżetowe są wystarczające dla przystąpienia do dziesięciu nowych państw, oraz że negocjacje mogą być zakończone niezależnie od decyzji o finansowaniu Unii Europejskiej po roku 2006, reformy rolnej, polityki regionalnej czy dyskusji na temat przyszłości Europy;
13. Opowiada się za wyraźnym rozdzieleniem kwestii przyszłej reformy wspólnej polityki rolnej od rozpoczynających się w drugim półroczu br. negocjacji akcesyjnych w obszarze rolnictwo. PKW zaznacza jednak, że wyniki negocjacji akcesyjnych nie mogą utrudniać restrukturyzacji systemów wsparcia dochodów w ramach wspólnej polityki rolnej po roku 2006;
14. Mając na uwadze sytuację ekonomiczną w Polsce, odnotowuje podjęcie działań celem normalizacji stanu sektora finansów publicznych, tworzenia nowych miejsc pracy, realizacji założeń dotyczących wzrostu gospodarczego oraz rozwój wysiłków podjętych na rzecz stworzenia warunków sprzyjających inwestycjom zagranicznym.
15. Wyraża przekonanie, że w dziedzinie polityki strukturalnej i spójności kraje kandydujące powinny otrzymać wsparcie finansowe *per capita* na tym samym poziomie, co wsparcie udzielane krajom i regionom Unii Europejskiej, znajdującym się na zbliżonym poziomie rozwoju gospodarczego. PKW jako korzystne postrzega propozycje KE dotyczące znacznego zwiększenia udziału Funduszu Spójności w całości alokacji strukturalnych dla nowych państw członkowskich (z 18% do 1/3) oraz dodatkowych funduszy na wspieranie rozwoju instytucjonalnego w nowych państwach członkowskich, jako kontynuacji programów, finansowanych dotychczas w ramach programu PHARE.

16. Zwraca uwagę na fakt, że poważną barierą w absorpcji przyszłych funduszy strukturalnych mogą okazać się opóźnienia w przepływach finansowych, które występują we wdrażaniu funduszy przedakcesyjnych takich jak np SAPARD, spowodowane niewystarczającym potencjałem administracyjnym oraz złożonością niektórych uregulowań wspólnotowych. W tym kontekście PKW podkreśla potrzebę większego uproszczenia procedur dotyczących transferów i wykorzystania środków wspólnotowych oraz ulepszenia systemu szkoleń i wsparcia dla ludności wiejskiej, celem umożliwienia wszystkim podmiotom uczestnictwa w planowaniu i wdrażaniu projektów; takie uproszczenie powinno pozwolić na ścisłą kontrolę wykorzystania tych funduszy. PKW wzywa rząd polski oraz Komisję Europejską, aby zaproponowały środki rozwoju obszarów wiejskich w krajach kandydujących, bazując na istniejących programach w tym także na programie Leader+ ;
17. Odnotowuje fakt, że ankieta opublikowana w ostatnim wydaniu « Eurobarometru » ilustruje zdecydowane poparcie obywateli państw kandydujących dla członkostwa w UE. W świetle aktualnej dyskusji na temat okresów przejściowych, PKW przypomina, że są to techniczne instrumenty stosowane często zarówno we wdrażaniu nowego *acquis* w Unii Europejskiej, jak również w przypadku akcesji nowych państw. Przystosowanie techniczne nie powinno być postrzegane jako « członkostwo drugiej kategorii ». W tym kontekście PKW zwraca uwagę na konieczność kontynuacji i wzmocnienia kampanii informacyjnej oraz dialogu ze « zorganizowanym społeczeństwem obywatelskim », opinią publiczną oraz grupami interesu na temat rzeczywistych skutków akcesji;
18. Odnotowuje z zadowoleniem utworzenie przez prezydencję hiszpańską w marcu 2002 roku Komitetu ds. Projektu Traktatu Akcesyjnego i wyraża nadzieję, że sprawny przebieg prac Komitetu umożliwi szybkie podpisanie i ratyfikację Traktatu Akcesyjnego.
19. Wita z zadowoleniem postęp osiągnięty w negocjacjach akcesyjnych z Polską od czasu ich formalnego otwarcia 31 marca 1998 roku i wzywa wszystkie zainteresowane strony do utrzymania dynamiki tego procesu. Odnotowuje otwarcie 29 i tymczasowe zamknięcie 22 obszarów negocjacyjnych. PKW podkreśla znaczenie zakończenia negocjacji w sposób zadowalający obie strony. Z zadowoleniem przyjmuje zamknięcie w ostatnich miesiącach 5 obszarów negocjacyjnych;
20. Wyraża zadowolenie z faktu, że dzięki tymczasowemu zamknięciu negocjacji w obszarach: swobodny przepływ kapitału i podatki, w dniu 21 marca br. osiągnięto stan negocjacji, który przybliżył Polskę do członkostwa. Zamknięcie negocjacji w sprawie sprzedaży ziemi w Polsce, zezwalające na zakup nieruchomości po 12 latach od akcesji, stanowiło najważniejszy przełom pierwszej rundy negocjacyjnej w trakcie prezydencji hiszpańskiej. PKW z zadowoleniem odnotowuje fakt, że Polska zmniejszyła swoje żądania dotyczące okresu przejściowego na nabywanie gruntów rolnych z 18 do 12 lat;
21. Podkreśla, że w 2002 roku kluczową sprawą dla Polski jest podtrzymanie, a nawet wzmocnienie, wysiłków w zakresie reform, w szczególności w odniesieniu do restrukturyzacji administracji publicznej;

na temat dotychczasowego przebiegu prezydencji hiszpańskiej oraz oczekiwań wobec prezydencji duńskiej

22. Odnotowuje, że prezydencja hiszpańska uznaje rozszerzenie za jeden ze swoich priorytetów oraz potwierdza, że każdy kraj kandydujący powinien być oceniany na podstawie swoich własnych osiągnięć oraz, w szczególności, na podstawie postępów we wdrażaniu *acquis*. Z zadowoleniem przyjmuje wolę prezydencji hiszpańskiej prowadzenia rozmów akcesyjnych w oparciu o ustaloną w Nicei „mapę drogową”, która przewiduje uzgodnienie wspólnych stanowisk UE w obszarach mających największe implikacje finansowe dla rozszerzenia tj. w rolnictwie, polityce regionalnej oraz budżecie.
23. Z zadowoleniem odnotowuje wyniki spotkania Rady Europejskiej w Barcelonie w dniach 15-16 marca 2002 roku, poświęconego polityce gospodarczej i społecznej, a w szczególności realizacji strategii lizbońskiej. Podkreśla historyczne znaczenie udziału przedstawicieli państw kandydujących w sesjach roboczych Rady Europejskiej oraz wyraża przekonanie, że wszelkie pozytywne efekty modernizacji i liberalizacji gospodarki obecnej UE staną się już niebawem udziałem krajów kandydujących i ich obywateli. Wyraża nadzieję, że państwa kandydujące, zgodnie z postanowieniami Rady Europejskiej ze Sztokholmu, będą się nadal aktywnie włączać w realizację strategii lizbońskiej. PKW podkreśla, że postanowienia dokumentu końcowego ze szczytu w Barcelonie są istotnym krokiem na drodze do uczynienia z Unii Europejskiej do 2010 roku najbardziej konkurencyjnej i dynamicznej gospodarki świata, opartej na wiedzy, zdolnej do trwałego wzrostu gospodarczego, oferującej większą liczbę miejsc pracy i większą spójność społeczną we wszystkich państwach członkowskich;
24. Oczekuje, że Dania, która sprawować będzie przewodnictwo w UE podczas końcowego etapu procesu akcesyjnego, uzna rozszerzenie Unii za główny priorytet swojej prezydencji. PKW wyraża przekonanie, że, przy znacznych wysiłkach, do końca 2002 roku możliwe będzie doprowadzenie do pomyślnego zakończenia negocjacji akcesyjnych. Wyraża nadzieję, że Rada Europejska podczas posiedzenia w Kopenhadze podejmie historyczną decyzję o rozszerzeniu UE.

w sprawie postępów Polski na drodze do członkostwa oraz wzajemnych stosunków RP i UE

25. Z zadowoleniem odnotowuje utworzenie Wspólnej Komisji Konsultacyjnej pomiędzy Komitetem Regionów a Polskim Komitetem Łącznikowym do Współpracy z Komitetem Regionów ;
26. Z zadowoleniem odnotowuje dalszy postęp Polski w przygotowaniach do członkostwa . PKW zwraca jednak uwagę, że niektóre problemy i słabości nadal wymagają większych wysiłków i bardziej zdecydowanych działań ;

kryteria polityczne

27. Z zadowoleniem odnotowuje determinację Polski w wypełnianiu politycznych kryteriów członkostwa. PKW przypomina jednak fundamentalne znaczenie wzmocnienia polskich struktur administracyjnych i sądowniczych oraz wzmocnienia

szkoleń dla sędziów. W dziedzinie administracji publicznej, ustawa o służbie cywilnej powinna być w pełni respektowana. Należy kontynuować wysiłki w celu zapewnienia w momencie akcesji istnienia niezależnej, dobrze wyszkolonej i umotywowanej służby cywilnej. Swoboda rozwoju niezależnych organów prasy i komunikacji musi prowadzić do wzmacniania pluralizmu zarówno na rynku wydawniczym, jak też mediów audiowizualnych;

28. Zwraca szczególną uwagę na problem korupcji, który pozostaje poważnym źródłem niepokoju. Nacisk powinien być obecnie położony na spójne podejście do problemu korupcji oraz na wdrażanie prawa. PKW apeluje, aby elity polityczne zachęciły opinię publiczną do poparcia działań antykorupcyjnych;

kryteria ekonomiczne

29. Wyraża uznanie dla działającej w Polsce gospodarki rynkowej. Zakładając, że obecne reformy będą kontynuowane i zintensyfikowane w konsekwentnym politycznie środowisku, Polska powinna w krótkim okresie sprostać presji konkurencyjnej i siłom rynkowym w Unii Europejskiej;
30. Wyraża zaniepokojenie w związku ze spowolnieniem wzrostu gospodarczego od początku 2000 roku oraz zwraca uwagę na wysoki poziom bezrobocia. PKW odnotowuje malejący bilans ujemny w handlu między Polską a państwami UE oraz z zadowoleniem wita działania ogłoszone przez rząd 29 stycznia 2002 roku w ramach nowego programu gospodarczego;

implementacja acquis

31. Gratuluje Polsce intensywnych prac w zakresie przyjmowania ustawodawstwa ramowego i aktów wykonawczych. Podkreśla jednak konieczność dalszych wysiłków we wzmacnianiu potencjału administracyjnego przy wdrażaniu *acquis*;
32. Z zadowoleniem odnotowuje fakt, że w kontekście jednolitego rynku podjęte zostały działania w celu podpisania Protokołu do Układu Europejskiego w sprawie europejskiej oceny zgodności (PECA). Przypomina konieczność postępu w przyjmowaniu aktów wykonawczych dotyczących standaryzacji i certyfikacji oraz podkreśla konieczność znacznych wysiłków w zakresie rozwoju potencjału administracyjnego. W dziedzinie konkurencji, PKW odnotowuje postęp w tworzeniu listy działań w zakresie polityki antymonopolowej i apeluje o utworzenie podobnej listy w zakresie pomocy publicznej. PKW zwraca uwagę na istniejące specjalne strefy ekonomiczne i związane z nimi przywileje podatkowe, podkreślając konieczność znalezienia wzajemnie zadowolających rozwiązań. W kwestii bezpieczeństwa żywności, z zadowoleniem wita strategię bezpieczeństwa żywności, podkreślając jednak dalszą potrzebę znacznych wysiłków w przyjmowaniu aktów wykonawczych i rozwoju potencjału administracyjnego;
33. Odnotowuje stały postęp w zakresie polityki przemysłowej, podkreślając jednak konieczność podjęcia znacznych wysiłków w zakresie polityki strukturalnej i prywatyzacji, w szczególności celem zapewnienia inwestorom przejrzystości i pewności prawnej procesu prywatyzacji;

34. Podkreśla znaczenie wdrożenia spójnej strategii w sektorze rolnym, wyrażając przekonanie, że w tym sektorze spójna strategia powinna być zrealizowana w pełni. Ani w obszarze rolnictwa, ani w obszarze rybołówstwa nie nastąpiła jeszcze zasadnicza reforma strukturalna, niezbędna w zakresie polityki, ustawodawstwa i struktur;
35. Z zadowoleniem odnotowuje znaczący postęp w przyjmowaniu ustawodawstwa ramowego w dziedzinie ochrony środowiska i apeluje o kontynuację przyjmowania aktów wykonawczych. Dalszy postęp został także osiągnięty w sektorach energii i transportu. We wszystkich tych sektorach konieczny jest dalszy postęp w zakresie wzmacniania wydajności administracyjnej. Dalsze wysiłki są także niezbędne w odniesieniu do polityki regionalnej.

na temat stosunków Polski z sąsiadami

36. Z zadowoleniem wita przyjęcie przez polski rząd harmonogramu wprowadzania wiz dla wschodnich sąsiadów RP, jako ważnego kroku przybliżającego zamknięcie obszaru wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych. PKW podkreśla potrzebę poszukiwania, we wzajemnych relacjach Polski i UE z Rosją, Ukrainą i Białorusią, rozwiązań, które zapobiegą izolacji i ułatwią swobodny przepływ;
37. Z zadowoleniem odnotowuje fakt, że Polska nadal odgrywa konstruktywną rolę we wzmacnianiu współpracy z Rosją. PKW zwraca uwagę na konieczność wzmocnienia współpracy transgranicznej z Kalinigradem. W tym kontekście, PKW z zadowoleniem wita spotkanie premierów Litwy, Polski i Rosji 6 marca 2002 roku;

na temat roli partnerów społecznych i poparcia opinii publicznej dla procesu akcesji i rozszerzenia UE

38. Zwraca uwagę na ważną rolę partnerów społecznych w przygotowywaniu legislacji wspólnotowej i podkreśla wagę dialogu społecznego, w szczególności w zakresie wdrażania przepisów dotyczących funduszy strukturalnych. PKW podkreśla znaczenie dostarczania obywatelom regularnej i obiektywnej informacji dotyczącej przygotowań do członkostwa w UE, a także przejrzystych i wiążących przepisów w zakresie uczestnictwa obywateli w programowaniu i wdrażaniu funduszy przedakcesyjnych. PKW przypomina, że tylko dzięki pełnemu uczestnictwu obywateli Polska w pełni wykorzysta korzyści płynące z rozszerzenia;
39. Odnotowuje zapowiedź rozpoczęcia przez rząd polski 9 maja 2002 roku oficjalnej kampanii informacyjnej na temat integracji Polski z Unią Europejską i oczekuje, że w rezultacie tej kampanii poprawi się informacja o warunkach polskiego członkostwa w Unii Europejskiej. PKW wyraża nadzieję, że w kontekście planowanego na przyszły rok referendum na temat członkostwa Polski w Unii Europejskiej, umocni się poparcie społeczne dla przystąpienia Polski do UE. Jednocześnie PKW oczekuje, że Komisja Europejska i państwa członkowskie będą prowadzić coraz aktywniejszą kampanię informacyjną na temat rozszerzenia.

Tłum. Tomasz Wieśniak